

EDİTÖRDEN...

Doç. Dr. Ali DUMAN

Hikmet Yurdu Dergisi Editörü

11. Yılımızın ikinci sayısıyla yeniden karşınızdayız. Bu sayımızla birlikte Hikmet Yurdu Dergisi'nin artık uluslararası nitelikte bir dergi olduğunu duyurmanın mutluluğunu yaşamaktayız. AKADEMİK TEŞVİK yönetmeliğinde yapılan yeni değişiklikler, TR-DİZİN'de indekslenmeyen dergilerin yayın hayatına son verecek nitelikte değişikliklerdi. Bu yeni yönetmeliğe göre bağımsız dergiciliğe son verilebilirdi. Ancak yönetmelikteki bir madde tüm bu olumsuzlukları ortadan kaldırmaya yeter cinstendi. Dergi yayın / danışma kurulunda yer alan yabancı Hakem ve Hocalar sayesinde dergiler artık Diğer Uluslararası Dergi kategorisine dahil olabiliyordu. Biz de bu yönetmeliğin sunduğu imkandan istifade ederek, dünyanın çeşitli ülkelerinin üniversitelerinde çalışan dostlarımızla irtibata geçtik, onların dergimizde yayın kurulu üyesi ve hakem / danışma kurulu üyesi olarak yer almalarını rica ettik. Görüleceği üzere dergimizde yedi farklı yabancı ülke üniversitesinden hocalarımız yayın kurulu ve danışma kurulumuzda yer almaktadır. Öncelikle bu hocalarımıza dergimizin uluslararası nitelik kazanmasındaki katkılarından ötürü şükranlarımı arz ediyorum. Bir dergiyi kaliteli yapan hiç şüphesiz içinde yer alan makalelerin kalitesi ve ilim alemine katkısıdır.

Dergimizin bu sayısına yayınlanmak üzere on dört makale gelmiş olup, bunlardan iki tanesi hakemlerimiz tarafından yayınlanamaz şeklinde değerlendirilmiş, iki tanesi de hakemlerimizin düzeltme önerileri doğrultusunda düzeltmelerini yayın sürecine yetiştirememişlerdir. Bu nedenle bu sayımızda sekiz adet te'lif ve bir adet de sadeleştirme çalışması yer almaktadır. Te'lif makalelerden üç tanesi Arapça Dilinde yazılmış olup, bu makalelerden biri Suudi Arabistan Bisha Üniversitesi Sanat ve Yönetim Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Noura Ahmed al Harthy'e; diğeri de Spanish American Institute öğretim üyesi Prof. Dr. Selma Arfaoui'e aittir. Bu sayımızda ayrıca her makalenin sonuna Genişletilmiş İngilizce Özetlerini (**Structured Abstract**) de ekleyerek, Uluslararası dergiler için gerekli olabilecek iletişim yolunu açık tutmaya gayret ettik.

Te'lif çalışmalardan ilki Prof. Dr. Abdurrahman Kasapoğlu'nun " التفسير النفسي للقرآن الكريم تعريفه وسماته (Psikolojik Yorumu) başlığını taşımakta olup; araştırma psikolojik tefsirin tanımı ve karakteristikleri ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada "psikolojik tefsir" ifadesinin semantiği, neden böyle bir ifadenin tercih

edildiği ve geliştirilen tanım ortaya konulmuş; “tefsir” ve “psikolojik” ifadeleri tanımlanarak, bu iki ifadenin birleşmesinden ortaya çıkan yeni kavrama muhteva ve amaç açısından yaklaşmıştır. Ayrıca İslâm kültüründe “psikoloji” kavramı yerine kullanılan ifadelerle değinilmiş, daha sonra da psikolojik tefsirin kendine özgü karakteristikleri tespit edilmiştir.

Bu sayımıza gelen Arapça dilinde yazılmış bir diğer çalışma Spanish American Institute öğretim üyesi Tunuslu yazar Prof. Dr. Selma Arfaoui'nin “الصراع الدولي في منطقة ” (Mısır'da 1798 Ve Batı'daki Fransız Kampanyası Sırasında Akdeniz Bölgesinde Uluslararası Çatışma: Bir Belgesel Çalışma) başlığını taşımakta. Yazar makalesinde on sekizinci yüzyılın son çeyreğinde Akdeniz'in artan önemine ve 19. yüzyılın başlarında Osmanlı-Avrupa ilişkilerine yol açan en önemli faktörleri ele aldığı çalışmada; Mısır'daki Fransız kampanyası ve Batı'nın rolü ile korsanlık hareketinin Bab-ı Ali tarafından bir baskı kartı, Akdeniz ve Avrupa tarafından bilinen siyasi dönüşümlerdeki rolleri arasındaki ortalama uluslararası çatışmayı tartışarak, analiz etmektedir.

Bu sayımıza gelen te'lif makalelerden bir diğeri Dr. Noura Ahmed Al Harthy (نورة أحمد الحارثي)nin “السيرة النبوية في الكتابات الهولندية” (Hollanda Yazılarında Peygamber'in Biyografisi) adını taşımaktadır. Yazar bu makalesinde Hz. Muhammed'in hayatıyla ilgilenen oryantalist Hollandalı yazarların eserlerini eleştirel bir gözle incelemektedir. Hollandalı yazarların Peygamberin yaşantısını üç farklı açıdan ele aldıklarını söyleyen yazar, ilk olarak doğu bölgelerinde evanjelizasyon, Oryantalizm ve Hollanda kolonizasyonu arasındaki ilişkiyi ele alan yazarlar; ikinci olarak, kültürel değişim ve Peygamberin biyografisi hakkında yazılanları sınırlamak amacıyla Hollandaca konuşan oryantalistlerin bıraktığı etki ile ilgili yazılar ve üçüncü olarak, “medeniyetler arası diyalog” Batı ile hedefleri arasındaki siyasal ve dini çelişkilerin İslam karşıtı ve İslam projesine yol açtığı medeniyet üstünlüğü modeline yönelik bir model olarak ele alan çalışmalar. Yazar çalışmada, oryantalistlerin ve Peygamberin biyografisini yazan yazarlarının tüm yönlemlerini, bilimsel araştırmalarla tam bir uyum içinde, önyargısız olarak ele almayı amaçlanmıştır.

Bu sayımızdaki bir diğer te'lif makale Dr. Öğretim Üyesi İbrahim Aşlamacı'nın “*İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Meslek Dersi Öğretmenlerinin Yeterliklerine İlişkin Algıları*” başlıklı yazısıdır. Yazar çalışmada İmam-Hatip Lisesi öğrencilerinin meslek dersi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin algılarının incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma betimsel tarama ve karşılaştırmalı ilişkisel tarama modellerini uygulayan yazar, TÜİK'in Türkiye bölgeler sınıflamasında düzey 1 olarak belirlediği 12 bölgeden belirle-

nen birer ili, örneklem iller olarak seçmiş; bu illerden belirlenen toplam 26 İmam-Hatip Lisesinde okuyan 3775 öğrenciye 2015-2016 öğretim yılı bahar döneminde anket uygulanmıştır. Çalışmada veri toplama araçları olarak kişisel bilgi formu ile birlikte bu araştırma kapsamında araştırmacı tarafından geliştirilen “İHL Öğrencilerinin Meslek Dersi Öğretmenlerine İlişkin Genel Yeterlik Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler, SPSS 22 paket programında analiz edilmiştir. Verilerin analizinde, betimsel analizlerle birlikte, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda İHL öğrencilerinin meslek dersi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin algılarının “biraz yeterli” (X=3,21) düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmada İHL öğrencilerinin meslek dersi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin algılarının bazı değişkenler açısından anlamlı şekilde farklılaştığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu sayımızda yer alan makalelerden bir diğeri de Dr. Öğretim Üyesi Murat Akın'a ait “*Mâtürîdî Ekolünde Akâid Metni Yazma Geleneği Ve Önemli Bazı Akâid Metinleri*” makaledir. Yazar çalışmasında Hanefi akaid türü eserlerini, ilk yazılmaya başlanıldığı dönemden şerhlerinin yazılmaya başlanıldığı döneme kadar olan süreçte kadar olan dönemde incelemektedir. Bir literatür çalışması olan çalışmanın, bilhassa Matüridilik üzerinde çalışacaklar için bir başvuru kaynağı niteliği taşıdığı varsayılabilir.

Polis Başmüfettişi, Dr. İbrahim Yılmaz, Selanik polis tarihi (1876-1912) isimli doktora tezinden ürettiği “*Selanik'te Asayiş Ve Polis (1876-1912)*” adlı makalesiyle bu sayımıza katkıda bulunmaktadır. Osmanlı Devletinde ilk defa 30 Mart 1845 tarihinde kurulan polis teşkilatının, Osmanlı vilayeti Selanik'te 1876 yılından itibaren, vilayet çapında kurumsal yapısını oluşturmuş ve asayişini temin etmek için çalışmalar yapmış olduğunu; bu çalışmaların 1912 yılına kadar geçirdiği çeşitli aşamaları incelemektedir.

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tefsir bilim dalı doktora öğrencisi, Öğretmen Mustafa Korkmaz, “*Kur'an'da "İstifâ" Kavramının Tahlili*” isimli makalesiyle bu sayımıza katkıda bulunmaktadır. Özeldir insanları ilgilendiren bir kavram olan, genel olarak seçmek, üstün kılmak, seçkin kılmak, tercih etmek gibi manalara gelmek üzere Kur'an'da kullanılmakta olan ıstıfa kavramının, Allah Teâlâ yarattığı varlıklar içerisinde insanı diğer varlıklara üstün ve seçkin kılmış, insanların da bir kısmını diğerlerine üstün kıldığını ifade etmesi anlamına geldiğini tartışan yazar. Peygamberlerin de bu seçkinlik manasında kavram çerçevesinde düşünülebileceğini ileri sürmektedir. Ayrıca Kur'an'da seçkinliğin kriterlerinin yer aldığını söyleyen yazar,, Allah'ın bunları Kur'an'da açıkça zikrettiğini bildirmektedir.

Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih bilim dalı öğrencisi öğretmen Mustafa Güler de *“Cumhuriyet Dönemi Endülüs Bibliyografyası Denemesi (1923-2016)”* isimli makalesiyle, 1923-2016 yılları arasında Endülüs üzerine yapılmış çalışmaları derleyerek faydalı bir literatür çalışması ortaya koymuştur.

Bu sayımızda yer alan son çalışma Doç. Dr. Cahit Külekçi ile Yüksek Lisans Öğrencisi Hatice Dokgöz tarafından yapılan çeviri metin çalışmasıdır. Yazarlar, Nazif Sürürî'ye ait Hicrî 1315 (m.1897) tarihinde, İstanbul'da neşredilen *“Hilafet-i Muazzama”* adlı Osmanlı Türkçesiyle kaleme alınmış yazıyı *“Nazif Sürürî'nin Hilâfet-i Muazzama-i İslâmiyye İsimli Risâlesi”* adıyla latinize ederek dergimize iletilmişlerdir. Yazı, tarih boyunca pek çok tartışmanın odağında yer alan halifelik kurumuyla alakalıdır.

Bu sayımızın yayınlanmasında katkı yapan tüm yazar ve hakemlerimizi saygı ve şükranla yad ediyoruz. Ayrıca dergimizin uluslararası niteliği kazanmasında pek çok emeği olan Prof. Dr. Souheila MAZE hanım efendiye'ye ve kapaklarını hazırlayan Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ'ye şükranlarımızı sunuyoruz.

2019 yılı ocak sayısında buluşmak ümidiyle...